

1 SAMUEL

Itziman-takari Samuel

¹ Tzimatsi pairani aparoni atziri nampitarori kirinka Apitonkaironiki, iriitaki icharini Yaaratowini-satzi saikatsiri iipatsitiki Efraín-ití. Yoka atziri ipaita Elcana. Itomi Jeroham, icharini Eliú, asitaririni Eliú ipaita Tohu, asitaririni Tohu ipaita Zuph, ikantai-tziri aajatzí Yaarato. Iriitaki ishininka Efraín-ití.

² Apiti okaratzi iina Elcana. Opaita Ana pasini opaita Penina. Waiyantaniro onatzii iroori Penina, irooma Ana ti owaiyan-taniti.

³ Ari ikanta-piintatyaa osarintsiki-payi Elcana, ipoñaaro inampiki irirori ijatziro tonkaariki nampitsiki Makoryiironi ipinkathatziri Ŧaapirori Pawa, ipomitziniri yatsipi-takaani. Ari isaikiri anta itomi-payi Impiratasorintsi-taari paitachari Elí, apiti ikaratzi, ipaita Ofni, pasini ipaita Finees. Impiratasorintsiti inatzi Pawa.

⁴ Okanta omonkarata-piinta kitaitiri ipomitariri Elcana yatsipi-takaani, yasitakaaro kapichiini iina Penina, ari ikimi-tzitari iwaiyani-payi yasitakaari kapichiini irirori-payi.

⁵ Irooma Ana ininta-pirotani onatzii irirori, yasitakaaro kamiitha-tatsiri, okantawitaka ti inkanta-kaiyaaro Pawa intzimi owaiyani.

⁶ Irootaki okisantari iroori Penina, okisawai-tziro Ana, owaasikyaa-waitziro ti inkanta-kaiyaaro Pawa owaiyanti.

⁷ Ari okanta-piintatyaa Penina osarintsiki, aririka ojati itasorintsi-pankotiki Pawa, okisan-ninta-waitziro. Irootaki iraawai-tantari Ana, tiowanajyaa.

⁸ Ari isampitakiro oimi, ikantziro: “¡Ana! ¿Paitama piraantari? ¿Paitama piwasiri-tantari kaari piwanta? ¿Tima naaka pasi awiroka anairi intzimimi 10 atomi?”

⁹ Okanta apaata anta Makoryiironiki, owakira apakaakiro owawaita Ana, iraki omiri aa-jatzi, okatzianaka. Ari ithointakari Ompiratasorintsi-taari Elí saika-mintotsiki ikyaa-piintaitzira itasorintsi-pankotiki Pawa.

¹⁰ Oshiki okantzimo-siri-takaro Ana, ayimatakiro oshinka, amananakiri Pawa.

¹¹ Okantzi: “¡Ñaapirori Pawá! Pinisironkatajyaana, tima naaka pimpiratani, airo piwasinonkaana, nonintatzii intzimaji aparoni notomi. Iriitaki nasitakai-yaamiri awiroka, yantajimiro okaratzi pinintziri. Iroka iyoitan-tyaariri awiroka nasitakaari, tima airo nototziniri iisi.”

¹² Osamani okantaka Ana amaniri Pawa, yamina-mintha-takiro Elí opaantiki.

¹³ Tima amana-siri-tatzii iroori, tikatsi kimironi oñiaawaiti, oshiwa-chira-tasita. Isiyakaantzi Elí osinkitatyaa Ana.

¹⁴ Ikantanakiro: “¿Tsika-paitima awishimotimi pisinkiro? ¡Aritapaaki pirakiro kipishaari!”

¹⁵ Ariakanakiri Ana, okantziri: “¡Jiwarí. Ti ari onkantyaa! Tikatsi niri, ti nosinkityaa. Nosiri-piro-tatyaari naaka Pawa, okantakaan-tziro ayimawaitana nowasirinka.

¹⁶ Airo pikinkithasiri-waitasita pinkanti:

‘Kaari-pirori onatzii iroka kooya’, naakowinta-taaro namani, tima tzimatsi kantzimo-siri-waitakanari, antaro nowasiri-waitaka.”

¹⁷ Ari yakanakiro Elí, ikantanakiro: “¡Pijataji kamiitha! Onkamintha imatimiro Iwawani Israel okaratzi pikampi-takiriri.”

¹⁸ Okantzi iroori: “¡Ariwí Jiwari! Onkamintha omatyaa okaratzi pikanta-kinari.” Jataji Ana tsika oponaakaro, owawaitapaja kamiitha, ti owasiri-waita-pajyaa.

¹⁹ Okanta apaata opiriinta-manaka kapichikitaiti, aritaki apakaakiro amana-manairi Pawa. Piyaja Tonkaironiitoniki osaikira owanko. Ari imaantakaro oimi. Imatakiro Pawa okaratzi okowako-takiriri.

²⁰ Motyaataki Ana. Okanta apaata owaiyantakiri otomi. Ari okantanaki “Iriitaki nokampi-takiriri Pawa.” Irootaki owaitakaan-tziriri otomi “Kamitaantsi”. Tima iroka wairontsi Kamitaantsi, irootaki ikantziri iñaaniki iriroriiti “Samuel”.

²¹ Ikanta Elcana, yapiitajiro itonkaji nampitsiki, ari yaanakiro iina tzimatsiri owaiyani-payi yantiro okaratzi yamita-piintari ipomitziniri Pawa yatsipi-takaani.

²² Ti ojati iroori Ana, tima okantakiri oimi: “Airo nojatzi naaka nookakaa-wakiriita nothotairi iintsi. Inkini naanakiri nasitakai-yaari Pawa, irasi iwiro isaiki anta airo ipiyaja.”

²³ Ari ikantanakiro oimi: “Pantiro okaratzi kamiitha-tzimo-tzimirri awiroka. Aritaki pisaikawaki pookakaa-wakiri pithotairi iintsi. Onkamintha imatiro Pawa okaratzi inintakiri yantiri.” Aritaki okantaka, ti ojati Ana. Irojatzi

ikimotan-takari intsiti, ookakaakiri ithotzi othomi.

²⁴ Tima aritaki ookakaakiri intsiti ithotzi, ainiro iyaanitzi irirori, aanakiri Makoryiironiki osaiki itasorintsi-pankoti Pawa. Aanaki mawa kiripiri vaca, aanaki opani pankirintsi, aajatzi iraitziri owantakari misinantsi-naki. *

²⁵ Ikanta opomitakiri kiripiri vaca, aanakiri otomyaa-niki isaikaki Elí.

²⁶ Okantapaakiri Ana: “¡Jiwarí! Omapiro-tatyaa nonkantimiri. Naakataki kooya piñaaki pairani namaniri Pawa aka. †

²⁷ Oshiki namanaki intzimi notomi, imataki-naro Pawa nokowakotakiriri.

²⁸ Iriitaki nasitakai-yaariri, irasi iwatyiiro yasyaari Pawa ainiro yañii aka kipatsiki.” Ariityirowanaka ipinkatha-tanakiri Pawa.

2

Aikiro ikimotatatzi Samuel

¹⁸ Iriima iiintsi Samuel, aikiro ijatakaa-tziiro yantayi-tziro inintziri Pawa. Ikithaata-piintaro yapitisamaatari karini-manki-tatsiri. *

¹⁹ Ari okanta-piintatyaa osarintsiki ontyiiniri iriniro yanini kithaarintsi, irootaki aminiriri, aririka ompoki tonkaariki otsipatari oimi antziro amita-piintari opomitziri atsipita-kaani.

²⁰ Tima oshiki yamanakota-piintziri Elí yoka Elcana aajatzi Ana intasonka-wintai-tantyaariri,

* ^{1:24} opani pankirintsi = harina, aparoni efa, irojatzi osiyarori ikantai-tziri 22 litros; iraitziri = vino. † ^{1:26} Omapiro-tatyaa = Tima añaatsi pisiri. * ^{2:18} karini-manki-tatsiri = lino

ikantzi yamani: "Onkamintha inkanta-kaiyaaro Pawa intziman-tyaari pasini pitomi-payi, piwaiyan-takairo piina, impoyii-tajyaarini pasitakaa-kariri Pawa." Ikanta okaratakiro opinkatha-takiri Pawa, opiya-maitaja owankoki.

²¹ Ari ikantakaakaro Pawa omotyaataji Ana. Itzimaji mawa otomi, apiti osinto. Iriima Samuel aikiro ijatatzii ikimotatzi, kamiitha ikanta isaikimo-tziri Pawa.

3

¹⁹ Aikiro ikimota-tatzii Samuel, itsipatani iwiri Pawa, ikantakaakaro omatayityaa okaratzi ikantziri Samuel.

²⁰ Tima ithonkaa ikimakoi-tanakiri Samuel, iriitaki iriipiyo-tatsi ikamantan-takiro inintakiri Pawa. Ikimaki maaroni Israel-iiti, tima ikimaitaki intaina iipatsitiki Dan-iti aajatzi anta Kanta-piro-jaariki.

²¹ Ari yapiita-jirori Pawa iñaakaari Samuel anta Makoryiironiki, ari ikamanta-piinta-kiriri iñaani.

8

Inintaki Israel-iiti intzimi iriipirori iwinkathar-iti

¹ Aritaki antarapiro-tapaaki Samuel, iwakiri itomi-payi ijiwataairi ishininka-payi.

² Itarori itomi, ipaita Joel, pasini ipaita Abías. Tima jiwari inaki apitiro nampitsiki Kanta-piro-jaari.

3 Titzimaita isiya-kota-jiityaari asitariri, os-hiki imasitha-waitaki, iniwiki-takari kiriiki, ti intampatzika-siriti.

4 Irootaki yapatotan-takari maaroni antari-kona-payi Israel-iiti, pokajiitaki Tonkaironiitoniki iñiiri Samuel.

5 Ikantapaakiri: “Jiwarí! Antarapiro-tapaakimi awiroka, ti isiyako-tajyaamiro pitomipayi. Ontzimatyii pamini iriipirori pinkathari-winta-jinani, ikimitai-tziro pasiniki nampitsi tzimatsi iriipirori iwinkathariti.”

6 Ti onimota-nakiri Samuel ikantai-takiri yamini iriipirori pinkathari-wintan-taatsini. Yamananakiri Pawa.

7 Ari yakakiri Pawa, ikantziri: “Pimatiro inintako-tzimiri pishininka-payi. Ti awiroka imanintaiti, naaka imanintaitzi, tima ti ininti nompinkathari-wintajiri.

8 Ti yookiro ikanta pairani namantaariri Apitantoniki, irojatzi ikantziro yantayi-tziro inintasi-yitari irirori. Ti imiraawintina, apatziro ipinkatha-waita-sitari isiyakaaro pawaniro-payi. Ari ikantzi-takamiri awiroka.

9 Pimatirini okaratzi ikowako-takimiri. Iro kantacha, ontzimatyii pisintsi-thata-wakiri, pinkantiri: ‘Ari piñaa-mai-takyaaro tsika inkanta-paakimi pinkathari-wintimini!’ ”

10 Imatakiro Samuel, ikamantakiri ishininka-payi iñaani Pawa ikowako-takiri yamini pinkathari-winta-jirini.

11 Ikantziri: “Iroka inkantyaa pinkathari-winta-jimini. Yaapaakiri pitomi-payi, intitakiri siyako-mintotsiki iyomitairi iwayirityaa, pasini

inkyaa-kotanakyaari ipira-payi, iriima pasini iri-itaki aamaako-wintyaarini. *

12 Pasini iwakiri iriapiro inkantyaa ijiwariti, iriitaki jiwatajirini oshiki owayiri, iriima pasini inampiri-payi inatyii. Inkaimaki pankiwai-tatsini, iyoyaayi-tajiro iwankiri, pasini witsika-tsini iwayiri-minto, pasini witsika-tsini inkasiyakairori isiyako-minto-payi iwayiri-tantari. †

13 Yaanakiro aajatzi pisinto-payi yantawai-takairo, owitsika-yitiro kasanka-yitatsiri, pasini kotsiwai-tatsini, pasini amiroka-pitha-tironi iwariti.

14 Ari yasitapaa-kyaaro iroopirori pipatsiti, piwankiri-masi, aajatzi paapiintziri oyinika. Impayitakiri inampiri-payi irirori. ‡

15 Aririka oshookanaki piwankiri yatantitari, isintsiwinta-piintajimi pimpiri kapichiini irirori. Ari inkimi-tzi-tyaamiri aririka os-hookanaki okaratzi pajiri pirajiri, §

16 Yasitajyaari pimpiratani-payi, sirampari aajatzi kooya. Yayiri iriapiro pipira pikyaakaa-piintziri tinari, yantawai-takairi irirori. *

17 Aririka intzimi pipira-payi, isintsiwinta-jimi pimpiri aparoni-payi. Imatzita-jiityaami

* **8:11** ipira-payi = caballo † **8:12** iriapiro inkantyaa ijiwariti = ijiwati 1,000 owayiri; inampiri-payi = ijiwati 50 iwayiriti

‡ **8:14** paapiintziri oyinika = olivos § **8:15** Ikantai-tziri aka “pimpiri kapichiini”, irootaki ikantai-tziri aajatzi “Payirika 10 piwankiri, yasitakyaa irirori aparoni. Aririka payi aajatzi 10 piwankiri iraitziri, pasitakai-yaari aparoni irirori.” * **8:16** pipira pikyaakaa-piintziri tinari = pimorani-payi = asnos

awirokaiti impira-jiityaami. †

¹⁸ Airo ikisako-wintaami apaata Pawa tsikarika inkanta-paakimi iriipirori pinkathari pinintakiri, onkanta-wityaa piraawai-jiityaa.”

¹⁹ Titzimaita inkimajiiti ishininka-payi Samuel ikantawi-tariri, ikantajitzi: “Onkanta-wityaa, nonintzi intzimi iriipirori nowinkathariti.

²⁰ Tima nonintatzii nosiyaari pasini-satzi atziri itzimi iwinkathariti, iriitaki jiwayitziriri iwayirita.”

²¹ Ikimakiri Samuel okaratzi ikantakiri ishininka-payi. Irootaki ikamanta-kiriri irirori Pawa.

²² Ikantzi Pawa: “Pantiniri inintziri, pamini pinkathari-wintirini.” Imatakiro Samuel, ikantairi ishininka-payi: “Pimpiya-yitaji pinampiki.”

9

Samuel aajatzi Saúl

¹ Tzimatsi ishininka Benjamín-iti ipaita Cis, itomi Abiel, icharini Zeror, tomitariri Zeror ipaita Becorat, tomitariri Becorat ipaita Afía, itomi ishininka-payi Benjamín-iti. Yoka Cis iriipirori inatzi.

² Tzimatsi itomi, kamiitha ikanta imainaritzi, ipaita Saúl. Ti intzimi pasini ishininka siyaarini yoka mainari, antari-tawato ikatziya tikatsi anairini.

† 8:17 pipira-payi = poishati-payi = rebaños; Aririka intzimi pipira-payi, isintsiwintajimi pimpiri aparoni-payi = Aririka intzimi 10 pipira-payi, pimpajiri aparoni irirori.”

3 Okanta apaata, ipyaa-pitha-takari ipira Cis. Ikantakiri itomi: “¡Saúl! Pintsipa-tanakyaari ompiratani, pijati paminaatiri apira.” *

4 Jatanaki Saúl yaminairi ipira, yawisanakiro otzisi-masi iipatsiti Efraín-iti, ariitaka Mawaariniki, titzimaita iñaajiri ipira. Yawisanakiro Kowinchawini, ti iñiiri aaajatzi anta. Ikanta ikinapajiro iipatsitiki Benjamín-iti, ti iñiiri aaajatzi anta.

5 Ariitaka Yaarato-winiki, ikantakiri impiratani: “Thami ampiyi, kimitaka oshiki okantzi-motakari asitanari iñaakiro ti ampiyaji, anaanakiro okantzi-motari ipyaaka nopira.”

6 Yakanakiri impiratani, ikantziri: “Tzimatsi itomiyayi Pawa aka nampsiki, oshiki ipinkathai-tziri. Okaratzi ikantziri irirori, aritaki omatakyaa. Thami añaapaintiri, iriitaki kantawa-kaini tsika ankini aminairi pipira.”

7 Ikantzi Saúl: “Thami. Iro kantacha, ¿Paitama aanakiniriri? Athonka-kiro awariti. Tikatsi ampapaa-kiriri.” †

8 Ikantzi impiratani: “Tzimatsi aparoni noiriikit. Iriitaki ampinatiriri itomiyayi Pawa iñaakan-tairori tsika ankini.” ‡

9 (Pairani, yamitari Israel-iti aririka ininti ijati inkampitiri Pawa, ikantzi: “Thami añiiri ñaawyataniri”, iriitaki ipaitai-tziri iroñaaka “Kamantan-tzinkari”, pairani ipaitai-tziri “ñaaawyataniri”.)

10 Ikantzi Saúl: “Thami añiiri.” Jatanaki nampsiki iñiiri itomiyayi Pawa.

* 9:3 ipira = mora = asna † 9:7 awariti = pan ‡ 9:8 aparoni noiriikit = 1/4 un siclo

11 Ikanta itonkaa-jiitzi ijatziro nampitsiki, imonthaakaro mainaro-payi ayi njaa, isampitawakiro, ikantziro: “¿Arima isaiki aka ñawyataniri?”

12 Okantajiitzi iroori: “Jii, aritaki isaiki. Pijatanaki sintsiini ari pimonthaa-kyaaari ipoki irirori ikaimakaan-tziri noshininka-payi impomitiniri yatsipi-takaani karapapankoki.

13 Aririka pariita-paakyaa nampitsiki, pamina-mina-tapaakiri, tikira ijatanaki tonkaariki karapapankoki iyaa. Tima airo iwitajiita ashininka-payi airorika yariita irirori. Iriitaki paasoonki-wintirini iyaari tzimaraanta-tsiri ipomitan yatsipi-takaani, yakyootiri ikaratzi ikaimayi-takiri. Pisintsiti pijati, aritaki piñaapaakiri.”

14 Aikiro itonkajiita-naki-tziini ijatiro nampitsiki. Ikanta yariitzi-matapaaka, pokanaki irirori Samuel ijati karapapankoki.

15 Tima chapinki tikira yariityaata Saúl, maakotaki aparoni tsitiniri, iñaakakari Pawa yoka Samuel, ikantakiri:

16 “Onkitaitita-manaji inkimita-kyaaari ikaratakira iroñaaka ooryaatsiri, ari nontyaantimiri aparoni ishininka Benjamínti, iriitaki pisai-patzii-totiri inkini ijiwatairi pishininka-payi nasitari naaka. Iriitaki ookakaa-winta-jimini imaimani-yitzimi Kinawai-taniriiti. Tima antaaro nonisironka-takari, ariitako-takana ikaminthaa-waitzi ikimaatsi-takaitari.”

17 Ikanta iñaawakiri Samuel yariita-paaka Saúl, yapiita-nakiri Pawa, ikantziri: “Yoka pishininka pokaintsiri, iriitaki nokanta-kimiri

chapinki. Iriitaki pinkathari-winta-jirini pishininka-payi nasitari naaka.”

¹⁸ Ariitapaaka Saúl nampitsiki, ipokasi-tapaakiri okaakiini Samuel, ikantziri: “¡Jiwarí! ¿Tsikama osaiki iwanko ñaawyataniri?”

¹⁹ Yakanaki Samuel, ikantziri: “Naakataki ñaawyataniri, pimpoki tonkaariki pakyootina. Onkitaitita-manaji nonkantimiro okaratzi pinintziri pisampi-tinari, pijatzimai-tajyaa pinampiki.

²⁰ Tima iñiitajiri pipira pyaawitain-chari, tikatsi impaita-matsityaa onkantzimotan-tyaamiri. Tzimatsi ninta-piro-tachari ayimatziriri ashininka-payi Israel-iiti. ¿Tzimatsima pishininka okaakiini ininta-piroitziri? Awirokataki.”

²¹ Ikantziri Saúl: “¿Paitama pikantan-tanari? Naakama-chiini ishininka Benjamín-iti, tima ti noshiki-jiiti. Yanaakina ishikijiitzi pasini Israel-iiti. Iri owatsipiro noshininka okaakiini naaka, ti niriapiro-jiiti ti isiyaari pasini-payi Benjamín-iti.”

²² Ikantziri Samuel: “Thami ankyii inthom-pointa.” Yaanakiri yapatojiita ikaratzi 30 atziri, itsipata-nakari impiratani. Imisaika-paakiri iwapiinta iriipirori ariitzinkari.

²³ Ikantapaakiri Samuel kotsita-tsiri: “Pamakinnari wathatsi nokanta-kimiri piinasi-tyaari.”

²⁴ Akotanaki kotsiwai-tatsiri, yaakiro ipori wathatsi irasi Saúl. Ikantziri Samuel: “Yoka nowapithaan-takimiri, piyaari. Iriitaki nowakimiri awiroka, itsipatana yakyootana ashininka-payi saikatsiri aka.” Imatakiro Saúl,

yakyoo-takiri Samuel.

²⁵ Ikanta yoirinkajaro otaapikii nampitsi, ikinkitha-waita-kaakiri Samuel yoka Saúl pankotsi-pankaaki.

²⁶ Ikanta okitaitita-manaji, ikaimajiri Samuel yoka Saúl anta pankotsi-pankaaki, ikantairi: "Pisaakiti, pawishi tsika pisiritaro." Piriintanaka Saúl. Aniitanaki itsipata-nakari Samuel.

²⁷ Ikanta yoirinka-jiitaka, iwiraaka othapiki nampitsi, ikantakiri Samuel yoka Saúl: "Pintyaantiri pimpiratani ijiwati, pinkatziyawaki kapichiini, nonkaman-timiro okaratzi ikantakinari Pawa."

10

Isaipatzii-toitziri Saúl

¹ Ari yaakotakiri Samuel yiinkantsi, isaipatzii-totakiri Saúl, inintaa-takiri, ikantziri: "Iritiaki Pawa saipatzii-totzimi, iñaakan-tatziimi awirokataki iyosiitaki pimpinkathari-wintajiri ashininka-payi yasitari irirori."

¹⁷ Okanta apaata, ikaimakaan-takiri Samuel maaroni ishininka-payi, impinkathatiri Pawa Aminaironiki.

¹⁸ Ari ikamantakiri, ikantziri: "¡Ashininká! Pinkimi ikantzi Pawa, Iwawani Israel: 'Naaka amajimi pisaika-witaka Apitantoniki, nookakaa-wintajimi impira-waitami Apitantoni-satzi, nookakaa-wintajimi aajatzi inintawita pasini pinkathari-payi jiwatziriri ishininka-payi iwayiri-waityaami.'

¹⁹ Iro kantacha, ti pimiraawintajiri Piawani owawisaa-kotajimiri okantzimo-siri-waitami,

pasinonkaa-waitaka aajatzi. Pikanta-jiitaki: “Nonintzi paminina iriipirori pinkathari-winta-jinani.” Pimatiro pijajiiti iroñaaka pimpinkatha-tairi Pawa, maaroni jiwari-payi aajatzi pikarajiitzi pishininkata-wakaa-jiita.”

²⁰ Ikanta yapatotakiri Samuel maaroni ikaratzi ishininkata-wakaa-jiita, ikimita-kaantakaro iñaariwintyaarimi. Ari iñaakiro iriitaki ishininka-payi Benjamín-iti inintakai-takiri.

²¹ Ikanta ipokajii-tapaaki okaakiini ishininka-payi Benjamín-iti, yapiitakiro ikimitaakiro inkaaranki, iñaatzii iriitaki inintakaitaki ishininkaiti Matri. Ari yapiitakiro, iñaatzii iriitaki Saúl, itomi Cis, inintakai-takiri. Ari yamina-mina-witai-takari tsika-rika isaiki, ti iñiitiri.

²² Yapiitakiro ikowakoi-tziri Pawa, ikantziri: “¿Tikirama impoki naminakiri?” ’ Ikantzi Pawa: “Pamina-minatiri tsika iwaarantaita, ari isaiki imanaka.”

²³ Ari ijajiitanaki, yamaitakiri imanawitaka, ikatziyakiri ipiyojiitaka ishininka-payi, katziyatutowato-tapaaka, ishimpaki iwiraa-matsi-yitari pasini-payi ishininka.

²⁴ Ikantanakiri Samuel maaroni ishininka piyotain-chari: “¿Piñaakiri inintakiri Pawa impinkathari-wintimi? Tikatsi pasini ashininka kimityaarini yoka.” Ari ikantajiitzi ishininka: “¡Inkaminthá osamaniti impinkathari-wintanti!”

13

Iwayiri-taitari Kinawai-taniriüti

¹ Antaripirotaki Saúl yitanta-nakarori ipinkathari-wintziri ishininka-payi. Okanta awisanaki apiti osarintsi ipinkatharitzi,

² iyosiitaki 3,000 ishininka-payi iyomitairi iwayirityaa. Yookanaki 2,000 intsipa-tyaari Pitakaariniki otsipa-nampitari Pawapankoni. Ityaantaki 1,000 intsipa-tyaari Jonatán Otzisiwiniki iipatsitiki Benjamín-iti. Iriima pasini ishininka-payi, yoipyajiri Saúl ijayitaji iwanko-thaantiki.

³ Ikanta irirori Jonatán, yapirotakiri iwayiritari Kinawai-taniriiti panko-thaanti-tachari omitzithaki otzisi. Ikimajiitaki ishininka Kinawai-taniriiti. Irootaki ikantan-takari Saúl intyootaiti iyotantyaari maaroni ishininka-payi, ikantakiri: “¡Pinkimi noshininkaiti Heber-iiti!”

⁴ Ikanta iyotaki Israel-iiti yapirotakiri Saúl iwayiriti Kinawai-taniriiti, ikantajiitzi: “Yapiro-takiri Saúl iwayiritari Kinawai-taniriiti panko-thaanti-tachari omitzithaki otzisi.” Irootaki ikisanta-nakari Kinawai-taniriiti, tima kisaniinta iwanakiri Israel-iiti. Irootaki yapatotan-takariri Saúl maaroni ishininka Pinaironchaariniki

⁵ Imatakiro aajatzi Kinawai-taniriiti, yapatoji-itaka iwayiri-tyaari Israel-iiti. Tzimatsi 30,000 isiyako-minto, 6,000 kyaakota-kariri ipira-payi, itsipatakari iwayiriti-payi kinatsiri osaawiki, isiyakaro oshikitzi impaniki. Ikanta itonkaa-jiitaki Pitakaa-riniki iwatzika-yitapajiro iwanko-thaanti ikyaa-piintzi ooryaatsiri tsika yaminakoi-tapajiro Kaaripiropankoniki. *

⁶ Ikanta iñaakiro Israel-iiti ikowiinka-

* ^{13:5} ipira-payi = caballo

takotanaki, inintatzii Kinawai-taniriiti iwayiri-tyaari. Irootaki imananta-jiita-nakari Israel-iiti impirita-moroki, sirantaa-tapiki, otinkanaaki aajatzi owaanka-naata nijaa.

⁷ Tzimatsi Heber-iiti siyayitain-chari intatzikiro Owaryiinkaariniki, ikinaki iipatsitiki Gad-it irojatzi Wakaniki. Iriima Saúl irojatzi isaiki Pinaironchaariniki, tima tharowa ikantajiitaka iwayiriti ikaratzi tsipata-kariri.

⁸ Tima okaratzi 7 kitaitiri yooyawintziri Saúl yariityaa Samuel, tima ari okaratzi kitaitiri yookotakiri Samuel yariitan-tyaari Pinaironchaariniki. Titzimaita yariityaa, irootaki ijatanta-yitanaari ishininka-payi.

⁹ Ari ikantzi Saúl: “Pamakinari pasitakaariri Pawa ampomitiniri Pawa yaapatyaaan-tairi akaaripirotaki.” Iriitaki Saúl kachaaryiinkatacaa-kiriri ipomitziri.

¹⁰ Iro ithonka-kitziiri Saúl ipomitziri ipira, iñaatziiri Samuel ipokaki awotsiki. Jatanaki Saúl imonthaa-wakyaari.

¹¹ Ikantapaakiri Samuel: “¿Paita pipomitan tariri awiroka?” Ikantzi Saúl: “Iro nopomitan tariri noñaakiri ashininka-payi ijayitaji, ti parityaa awiroka pikanta-witaka. Tima apatojiitakaa irirori Kinawai-taniriiti anta Pitakaa riniki.

¹² Nosiyakaantzi ari impokaki Kinawai-taniriiti iwayiri-tyaana Pinaironchaariniki, irootaki nopomitan-takariri. Tima ti nitakaa-wakyaari Pawa.

¹³ Ikantzi Samuel: “¡Pisinki-wintatyaapantanta-karori! Ari pinkimisantiromi

ikantakaan-tziri Pawa, ari pasi piwiromi pimpinkathari-wintiri ashininka-payi.

¹⁴ Airotzimaita piñiiro iroñaaka osamaniti pimpinkathariti. Aritaki yaminaji Pawa pasini inimotakiri irirori, iriitaki iwajiri ijiwatairi yasitari. Tima pipiyatha-takari awiroka ikantawi-takamiri.”

15

Ipiyathataka Saúl

¹ Okanta apaata ikantajiri Samuel jiware Saúl: “Pairani, ityaantakina Pawa nosai-patzii-totimi pimpinkathari-wintiri ashininka-payi. Tima, ontzimatyii pinkimiro iroñaaka iñaani Pawa.

² Iroka ikantzi Ñaapirori Pawa: ‘Ari nowasankitaakiri Otinkanaawini-satzi imaimani-takiri Israel-iiti isitowan-taari Apitanoniki.’

³ Pijati awiroka, piwayiri-tyaari Otinkanaawini-satzi, papirotiro okaratzi tzimimo-tziriri, airo pinisironkatari. Pinthonkiri piwiri, sirampari, kooya, iintsi, aajatzi owakira tzimatsiri. Pimatanakiri ipira-payi, ikyakoitari-payi, maaroni.” *

⁴ Ikaimakaan-takiri Saúl maaroni ishininka-payi. Yapatojiitaka Pirataariniki. Ikaratzi 200,000 owayiri apatotain-chari. Tima tzimatsi 10,000 ishininka-payi Judá-ití.

⁵ Jatanaki Saúl iipatsitiki Otinkanaawini, itzimasi-tapaakiri anta otinkanaaki.

* **15:3** ipira-payi = vacas, ovejas; ikyakoitari-payi = camellos, asnos

6 Ikamantakiri Saúl Asiropakoriiti, ikantziri: "Pisitowi, airo pitsipatari Otinkanaawini-satzi, notsipataimiri = kari napirotiri. Tima awiroka nisironka-takari pairani noshininka-payi isitowan-taari Apitantoniki." Imatakiro Asiropakoriiti, ti intsipa-tanajyaari Otinkanaawini-satzi.

7 Imatakiri Saúl iwayiritari Otinkanaawini-satzi, yitanakari Tapotaa-riniki irojatzi Tantotsiwini, saikatsiri tsika yaminakoi-tziro Apitantoni isitowa-piintzi ooryaatsiri.

8 Yairikakiri Agag iwinkathariti Otinkanaawini-satzi. Ithonka iwisakiri maaroni ishininka-payi.

9 Okanta itsipatakari Saúl maaroni ishininka-payi, inisironka-takari Agag, ti iwiri. Ari ikimitaakiri wathayi-tatsiri ipirayitari, ti iwa-mairi. Aajatzi maaroni okaratzi pinayita-chari iwaararo. Apatziro yapirota kiro kaari apantyaaroni kaari pinatachani. †

10 Ari iñaanatajiri Pawa Samuel, ikantairi:

11 "Oshiki okantzi-motakana nopinkathari-takaakiri Saúl, oshiki ipiyathataka, ti yan-tiro nokantziriri." Antaro okantzi-motanakari Samuel, yaakowintakaro tsitini-paiti yamaniri Pawa.

12 Okanta okitaita-mani, ananinkanaka Samuel imonthai-yaari Saúl. Ikamantai-takiri Samuel, ikantai-tziri: "Ijatatzzii Saúl Owaantsii-toniki. Tima ikatziya-paintzi mapithantha tsika isankina-takiro okaratzi yantayi-takiri yoka ñaapirori. Aritaki awisanaki, oirinkaja anta

† **15:9** ipirayitari = ovejas, ganado

Pinaironchaariniki.”

¹³ Ari ijatanaki Samuel tsika isaikaki Saúl. Ikanta iñaawakiri Saúl ipokaki Samuel, ikantawakiri: “Onkamintha intasonka-wintimi Pawa, tima nomonkara-takiro naaka ikantakinari.”

¹⁴ Ikantzi Samuel: “¿Paita asitariri ipira nokimiri ikaimi?”

¹⁵ Ikantzi Saúl: “Iriitaki namakiri ipira-payi Otinkanaawini-satzi. Tima iriitaki onimota-kiriri ashininka-payi iriipirori ipirayi-takari, iriitaki ampomiti-niriri Piwawani. Iriima pasini-payi napirotakiri.”

¹⁶ Ikantzi Samuel: “¡Pimairi-tawaki! Pinkimi nonkamantimi ikantakinari tsitiniriki Pawa.” Ikantzi Saúl: “Pinkantinaro.”

¹⁷ Ikantanaki Samuel: “Pisiyakaantzi awiroka ti ampantyaami. ¿Tima pijiwatiri ashininka-payi Israel-iiti? ¿Tima isaipatzii-totimi Pawa pimpinkathari-wintairi?

¹⁸ ¿Kaarima Pawa ontyaantakimi, ikantakimi: ‘Pijati, papirotiri kaari-piroriiti Otinkanaawini-satzi. Pimapirotiri piwayiri-tyaari pinthonkiri piwamairi.’?

¹⁹ ¿Paitama pipiyatha-tanta-rori ikantzimiri Pawa? ¿Paitama paantarori yasitari piwayiritani? Kaari-piro pikanta iñaakimi Pawa.”

²⁰ Ari yakanaki Saúl ikantanaki: “Nantakiro ikantakinari Pawa, nomatakiro okaratzi inintakaanari, namakiri Agag, iwinkathariti Otinkanaawini-satzi, napirotakiri nowamaakiri ishininka-payi nampitarori anta.

²¹ Apatziro-machii yamaki owayiri-payi iriipirori ipirayitari inkarati apirotirimi. Yamakiri

Pinaironchaariniki, iriitaki ampomiti-niriri Pi-wawani.”

²² Ikantzi Samuel:

“¿Tima inintziro Pawa inkimisantaitiri ikantayi-tziri?

¿Iriima ininta-pirotzi ipomitai-tziniri yatsipi-takaani, iriima ininta-pirotzi onkatziyainkati iyachaarinka ipomitai-tziniriri?

Irootaki kowa-piro-tacha inkimisantaitiri, airo ipiyatha-taitari,

Irootaki anairori okaratzi ipomitai-tziniriri, anairo iyiinka ipiraitari-payi.

²³ Kaari-pirori ikanta piyathari, isiyawai-takari ñaawyatan-taniri.

Kowiinka ikanta pinkatha-waitziriri pawaniro, isiyawai-takari kaari aamawinta-chani.

Ari pikantakari awiroka, piwashaantakiro iñaani Pawa,

Ari iwashaantakimi irirori, aritaki okarata-paaki pimpinkatharitaki.”

²⁴ Ari yapiitziro ikantzi Saúl:

“¡Ñaamisa! Nokaariprotaki. Nopiyatha-takaro ikantakaan-tziri Pawa, aajatzi nokimitaakimi awiroka. Nantasi-takaniri ikowako-takinari ashininka-payi, oshiki notharowan-takari. Paripiro-tajina nokaariprotaki.

²⁵ Pintsipa-tajyaana, nonintzi nompiya-sitajiri Pawa nompinkatha-tajiri.”

26 Ikantzi Samuel: “Airo nayimi, tima pipiyathatakaro ikantawi-takamiri Pawa. Tima piwashaantakiro iñaani. Aritaki iwashaantajimi irirori, airo piñiiro pimpinkathari-wintairi ashininka-payi.”

27 Iro impiyan-tanajyaarimi Samuel, akotanaki Saúl yairika-kotawakiri opatziki iithaari, isaraakotakiri.

28 Ari ikantanaki Samuel: “Pikimitaakina naaka pimanka-ryaako-takina, ari inkimitatiriri pishininka-payi pipinkathari-wintziri, onkimiwai-tajyaaro imankaryii-tajirim. Yaapitha-tajimiri impajiri pasini pishininka, iriipirori inatzii irirori, yanaimi awiroka.

29 Tima yoka Waniinka-tachari Awawani arokaiti Israel-iiti, ti inthaiya-nityaa, ti iyotiro iwashaanta-waiti, tima kaari atziri iwashaantanyaari.”

30 Ari yapiita-nakiro Saúl, ikantzi: “Omapiro-tatyaa nokaariprotaki. Nonintzi pintsipatajyaana ampinkatha-tajiri Piwinkathariti Pawa. Nonintzi aajatzi iñiimi antari-kona-payi ashininka, iñiimi aajatzi maaroni ashininka-payi pimpinkathata-kayinari Piwinkathariti Pawa.”

31 Ari yapiitajiro Samuel itsipata-naari Saúl, jataki ipinkatha-tziri Pawa.

32 Ari ikantzi Samuel: “Pamakinari Agag, iwinkathariti Otinkanaawini-satzi.” Kimosiri ipokaki Agag isaikaki Samuel, ikantapaakiri: “¿Tima awisako-tajina inintaitzi iwaitina?”

33 Ikantzi Samuel: “Tima oshiki iwamaitakiro owaiyani noshininka-payi iroka piwisa-minto, ari onkanta-jyaari aajatzi asitamiri airo oñaajiri

owaiyani.” Ichikakiri Samuel pinkathari Agag Pinaironchaariniki. Tima ithonka ichikapi-thairikitakiri iwathaki, imatakiro okaratzi ikan-takiriri Pawa.

³⁴ Irojatzi ikinanta-nakari Samuel anta Tonkaironiitoniki. Iriima Saúl tonkaanaki iwankoki Oztisiwiniki.

³⁵ Tima ti yapiitajiro Samuel iñiiri Saúl. Oshiki yiraako-waitakari. Oshiki okantzi-motakari Pawa isiniwi-takari Saúl impinkathari-wintiri Israel-iiti.

16

Isaipatzii-totziri David

¹ Ari yapiitajiro Pawa ikantairi Samuel: “¿Tsika-paiti pishiki piraakotari Saúl? Ti noninti naaka impinkathari-wintairi pishininka-payi. Paanaki yiinkantsi pichiinaki-tsitiki, piyaatasitiri Isaí nampitarori Tantapankoniki, iriitaki noyosii-takiri itomi impinkathariti.”

² Ikantzi Samuel: “¿Tsika nonkinika nojatan-tyaari isaiki irirori? Aririka iyotaki Saúl, aritaki iwakina.” Ikantzi Pawa: “Paanaki kiripiri vaca, pinkanta-paakiri: ‘Nopokatzii nompomitiniri natsipi-takaani Pawa.’”

³ Pinkaimamai-tyaari Isaí pintsipa-tyaari pim-pomitiri patsipi-takaani vaca, naaka kantimini paita-rika pantiri. Naaka kantimini itzimiri-ka nonintziri pisai-patzii-totiri impinkathari-tantyaari.”

⁴ Imatakiro Samuel ikantakiriri Pawa. Ikanta yariitaka Tantapankoniki, imonthaa-wakari jiwari-payi. Titzimaita yatzirintawakyaari, itharonkan-kiini isampitakiri, ikantziri: “¿Kamiithama pipoki pariitana?”

⁵ Ikantzi Samuel: “Ari okanta. Nopokatzii nompomi-tiniri Pawa natsipi-takaani. Piwitsika-sirityaa awiroka. Thami ampomitiri atsipita-kaani.” Imatakiro Samuel iwitsika-siri-takaari Isaí, aajatzi ikimitaakiri itomi-payi, itsipatakari ipomitziniri Pawa yatsipi-takaani.

⁶ Ikanta ipokajiitaki itomi-payi Isaí, imonthaakari Samuel itarori itomi Isaí paitachari Eliab, ikanta-siri-tanaki: “Jiirinta inintakiri Pawa nosai-patzii-totiri.”

⁷ Ikantzi Pawa: “¡Samuel! Airo iwapyii-motasitami tsika ikantawaita iwathaki, ikarat-tawatotzi ikatziya, ti nonintiri naaka. Tima ti naminiri yaminiri atziri-payi. Tima apatziro yaminiro atziri-payi okaratzi iñaayitziri. Irooma naaka apatziro naminiri isiriki.”

⁸ Ari ikaimakiri Isaí pasini itomi paitachari Abinadab iñaawakiri Samuel. Ikantzi Samuel: “Ti inintiri Pawa.”

⁹ Yamaki Isaí pasini itomi paitachari Sama. Ikantzi Samuel: “Ti inintiri aajatzi Pawa yoka.”

¹⁰ Tima ikaratzi 7 itomi Isaí yamawitakari iñiiri Samuel, ikantzi Samuel: “¡Isaí! Ti inintiri Pawa yokapayi pitomi.”

¹¹ Isampitakiri Samuel ikantziri Isaí: “¿Arima ikaratzi pitomi?” Ikantzi Isaí: “Ainiro aparoni iyaapitsi, ijatatzzii yaminiri nopira.” Ikantzi Samuel: “Pinkaima-kaantiri, airo awita irojatzi

yariitan-takyaa irirori aka.” *

¹² Ityaantaki kaimirini. Pokaki iñiiri Samuel. Iñaatziiri kamiitha ikiraa-porotzi, kamiitha ikan-taka irooki, kamiithaa-niki ikantaka maaroni. Iñaana-siri-tanakiri Pawa Samuel, ikantziri: “Iriitaki pisai-patzii-totiri yoka.”

¹³ Ari yaakotakiri Samuel yiinkantsi, ithonka iñaakiri iririntzi-payi isaipatzii-toitakiri. Aripaiti isaika-siri-tanta-nakari Itasorinka Pawa David. Ikanta ithonka-kiro Samuel isaipatzii-totakiri David, jataji inampiki Tonkaironiitoniki.

Saúl inampinatari David

¹⁴ Titzimaita isaika-siri-tanta-najyaari itasorinka Pawa yoka Saúl. Ikantakaa-nakaro Pawa ikamaari-siriti Saúl.

¹⁵ Ikantawi-takari impiratani Saúl: “Pawa kantakaakaro pikamaari-siri-tantakari.

¹⁶ Tima naaka pimpiratani, pintyaantina namin yotzirori ipiyompi-waitzi. Aririka pinkamaari-siri-waiti, pinkantiri impiyompi-wintimi, aritaki pawisako-siritaji.”

¹⁷ Ari ikantziri Saúl impiratani: “Pamini awiroka yotzirori, aririka piñaaki pamakinari.”

¹⁸ Ikantzi pasini impiratani: “Noñiiri naaka itomi Isaí poñaachari Tantapankoniki, iyotziro irirori ipiyompitzi, ñaapirori ikanta, sintsiri, iriipirori owayiri, yotaniri, kamiithaa-niki atziri, itasonka-wintziri Pawa.

¹⁹ Ityaantaki Saúl kamantirini Isaí, inkantiri: “Pintyaantinari pitomi David, aamaako-wintariri pipira-payi.” †

* **16:11** nopira = oisha = oveja † **16:19** pipira-payi = oisha-payi = ovejas

²⁰ Imatakiro Isaí, yaaki ikyakoitari ikyakaakiri oshiki yatantaitari, aajatzi iraitziri, wathatsi. Ipawakiri David yaanakiniri Saúl. ‡

²¹ Jataki David iñiiri Saúl, yaawakiri impiratyaari. Oshiki itakotakari Saúl yoka David. Tima onimotakiri Saúl, inkimita-kaantiri inam-piri yoka David.

²² Ityaantaji Saúl ñaantsi inkaman-taitiri Isaí, ikantaki: “Nonintzi intsipa-tyaana pitomi David aka, oshiki inimotakina.”

²³ Tima aririka ompokimo-tapajiri Saúl ikamaari-siri-waitzi, ipiyompi-wintziri David. Aririka inkimiro ipiyompi-waitzi, awishimo-tziri Saúl ikamaari-siri-waitzi, tharowinta ikanta ikimiri David.

17

David aajatzi antaripinthakii

¹ Okanta apaata yapatotakiri iwayiriti Kinawai-taniriiti, ipijojiitaka Incha-jaariki iipatsitiki Judá-iti. Iwanko-thaanti-jiitaka omontitakaro Kiyaronchaari saikatsiri Santzikoitoniki.

² Imatakiro Saúl yapatotakiri irirori ishininkapayi, iwanko-thaanti-jiitaka otaapiki Pasotzii-toniki, owithainka ikantajiitaka iwayiri-tyaari Kinawai-taniriiti.

³ Tima tonkaariki otzisi isaikajiitaki Kinawai-taniriiti. Imatzitakaro aajatzi irirori Israel-iti saikaki intatzikiro pasiniki otzisi imontitakotakari.

‡ **16:20** ikyakoitani = asno; yatantaitari = pan; imiritaitari = vino; wathatsi = cabrito

4 Ari isitowiri iwanko-thaanti-yitaka Kinawai-taniriiti aparoni owayiri ñaapirori ipaitatiziri Goliat poñaachari Inchatonaariki, antari-pinthakii ikatziya. *

8 Katziya-paaka Goliat, ikaimako-takiri ipiyo-jitaka intatzikiro iwayiriti Israel-iiti, ikantziri: “¿Paitama piwithain-kasitari piwayiri-tyaari? Aparoni nokanta naaka Kinawai-taniri, irooma awiroka oshiki pikarajiitzi impiratani Saúl. Non-intzi pamini aparoni pikarajiitzi, impoki iwayiri-tyaana.

9 Aririka imatakina iwayiri-tyaana, awirokaiti ompirata-jyaanani naakaiti. Irooma naakarika matakimini, awirokaiti nompira-tajyaa, nantawai-takaa-yitajimi.”

10 Aikiro ikantana-kitzii Kinawai-taniri: “Nopokatzii nonthainka-mawaitimi Israel-iiti. ¡Pintyaanti aparoni pishininka iwayiri-tyaana!”

11 Tima ikimaki Saúl aajatzi maaroni ishininka-payi ikantakiri Kinawai-taniri. Ontsinka-siryaa-nakiri, antaro itharowan-tajii-tanakari.

12 Tima yoka David itomi inatzii Isaí poñaachari Tantapankoniki saikatsiri Posinipathaniki iipatsitiki Judá-iti. Irojatzi ijiwariwitza Saúl, antari-kona-tapaaki irirori Isaí. Tzimatsi 8 itomi yoka Isaí.

13 Aritaki isaikajiitzi aajatzi mawa itomi Isaí iyaatiri Saúl iwayirityaa. Iroka iwairo-payi

* **17:4** antari-pinthakii = santha-tonkinaa, okaratzi 6 konakintsi aajatzi aparoni akotsi iwiraa ijinokitzi ikatziya = 3 metro

ikaratzi pokaintsiri: Eliab itarori itzimi. Pasini ipaita Abinadab. Pasini ipaita Sama.

¹⁴ Iriima David iyaapitsi inatzii. Ari ipokajii-tziri yantariti-payi itomi Isaí iyaatakiri Saúl.

¹⁵ Ari ijawita-painta irirori David, aajatzi ipiyaaro. Tima iro ipiyantaari David yaamaakowi-tapajyaari ipira iriri anta Tantapankoniki.

¹⁶ Tima oshiki ipiya-piyataka Kinawai-taniri iñaasirinkiri Israel-iiti, ipoki kapichikitaiti aajatzi tsitinii-tiini. Ari yasi iwakiro ipiya-piyata, okarataki 40 kitaitiri ipiya-piyataka.

¹⁷ Okanta apaata ikantakiri Isaí yoka David: “¡Notomí! Pijati isaiki pirintzi-payi, paanakiniri posari pankirintsi-pani, aajatzi 10 yatantitari. Sintiini paanakiniri isaikajiitzi pirintzi-payi. †

¹⁸ Paanakiniri jiwatziriri owayiri inkarati 10 ikiso-pithatzi oyaaki othomi vaca. Nonintzi piñaajatiri tsika-rika ikanta pirintzi. Pama-jina yasitari irirori, iro noyotan-tyaari tikatsi awishimo-tirini pirintzi.”

¹⁹ Irojatzi isaikaki Saúl otaapiki Pasotziitoniki itsipatakari iririntzi-payi David aajatzi maaroni ishininka-payi iwayiritari Kinawai-taniriiti.

²⁰ Ari yananinkanaka David, yookanakiri ipira-payi yaamaako-wintyaari pasini atziri. Jataki irirori yaanakiro okaratzi ikantakiriri iriri. Ikanta yariita-paaka David iwanko-thaanti-jitaka, ari imonthaa-paakari ijati iwithai-

† **17:17** posari pankirintsi-pani = aparoni efa = 22 litro; yatantitari = pan

nkajiitaa. Ikaimajii-tatzii ijajiitzi intharowintantaari pasini ikarajiitaki. ‡

21 Taromaaka irirori Kinawai-taniriiti intatzikiro, imontita-kotakari Israel-iiti.

22 Tima ipanakiri David aamaako-winta-rori owayiri-mintotsi okaratz i yamakiri. Ti ishitanaki, osatika-paaka itaromaa-jiitaka. Iwithata-paakari iririntzi.

23 Ikinkithawai-minthaitzi, sitowanaki Kinawai-taniri Inchatonaarini-satzi paitachari Goliat. Yapiita-pajiro ikaimi ikimita-piintziro, ithainka-waitziri Israel-iiti. Ikimaki David ikantakiri.

24 Ari isiyajii-tanaka maaroni Israel-iiti iñaawakiri ipokaki. Tima ayimatakiri itharonka.

25 Ikantajiitzi: “¿Piñaakiri pokaintsiri? ¡Ipokatzii inthainka-matai arokaiti! Tzimatsirika matakirini iwamairi, oshiki awaararontsi impiriri ajiwariti, impiri aajatzi irisinto iinantyaaro. Ikantzitaka aajatzi ajiwariti: ‘Itzimi-rika wamaakirini, ari okarata-paaki isintsiwintziri pinkathari intyaantiniri kiriiki, aajatzi ishininka okaakiini ikaratzi inampijiitaro inampiitiki iwaisatzitini, ari okarata-paaki impinawintyaa.’”

26 Ari isampita-nakiri David itsipatakari ikatziya, ikantziri: “¿Omapiroma impaitiriri wamairini yoka Kinawai-taniri, aririka impyaajyaa thainkama-waitairi? ¿Tsikama ipaimatsitaka yoka kaari-pirori Kinawai-taniri inthainka-matan-tyaariri iwayiriti Pawa

‡ 17:20 ipira = oveja

Añaanita-tsiri?” §

²⁷ Yakajii-tanaki ishininka-payi, irootaki yapii-yapii-takiri okaratzi ikanta-wakaa-jiitari, ikantzi: “Irootaki impaitiriri atziri wamairini Goliat.”

²⁸ Ikimaki Eliab yantariti David ikantziri ishininka-payi, ikisanakiri David, ikantanakiri: “¿Paitama pipokantari awiroka aka? ¿Paitama pookanakiri aminirini pipira-matsiti anta otzismasiki? Noyotzimi tsika pikanta awiroka opaita pikinkithasiritari, pinintasita piñiiri owayiritachari.”

²⁹ Akanaki David, ikantziri: “¿Paitama nantakiri? Apatziro noñaawai-matsitaki.

³⁰ Ipiya-pitha-tanakari iririntzi, isampitakiri pasini. Irojatzi ikantzi-tariri ikantai-takiriri inkaaranki.

³¹ Ikanta ikimaitakiri ikantakiri David, ikamantai-takiri Saúl. Ikaimakaan-takiri irirori.

³² Ikinkitha-waita-kaakiri David jiwari Saúl, ikantziri: “¡Jiwari! Airo atharowan-tawaitari yonta. Naaka pimpiratani jatasitirini, aritaki nowayiri-takyaari Kinawai-taniri.”

³³ Ikantzi Saúl: “¡David! Airo okantzi pijati apaniroini piwayiri-tyaari yonta Kinawai-taniri, tikira pantari-piro-tita. Yitzitakaro pairani irirori iwayirita ainiro imainari-tapaaki.”

³⁴ Ikantzi David: “Pimpiratani nonatzi, aamaako-tariri ipira-payi asitanari. Ipokawita kashikari, maini, yatsika-witari aparoni tsika ipiyojiita ipiraitari.

³⁵ Ikanta nopatzima-takota-nakiri, naapithatawajiri ipaantiki. Inintzi yatsikinami naaka,

§ **17:26** kaari-pirori = kaari totamisi-taani-tachani

nairikakiri itapinomaki, nopolosakiri. Kamanaki.

³⁶ Inkanta-wityaa iriirika kashikari, maini, aritaki nowamaakiri. Ari nonkantzi-takyaari yonta' kaari-pirori Kinawai-taniri. Tima oshiki ithainka-mawai-takiri iwayiriti Pawa Añaanita-tsiri.

³⁷ Aikiro ikantatzii David: "Iriitaki Pawa ookakaawinta-kinari inkisawaraan-tyaanaromi irako-pako kashikari, inkisaraan-tyaanaromi irako-pako maini. Aritaki yookakaa-wintakina aajatzi inintawityaa inkisaraan-tyaanaromi irako-pako yoka Kinawai-taniri." Ari ikantanaki Saúl: "Pijati, onkaminthia yookakaa-wintimi Pawa."

³⁸ Ikantakaantaki Saúl yamaitakiro kithaarintsi inkithaa-takai-tyaari David. Yamathai-taitiri iwitsikai-tziro asiro kitirita-tsiri, inkyanta-kayi-tyaari kisotaki-tatsiri iniuki.
*

³⁹ Ikithaa-takowi-takaro David ithatzinkaminto, iñaanta-witakaro yaniiti. Tima ti imata-piintiro inkithaa-tyaaro. Ikantanakiri Saúl: "Ti onkanti naniita-kayiro, ti namityaaro." Isapokajiro maaroni.

⁴⁰ Yaanakiro ikotzikiiri, iyoyaanaki 5 kamithakiri mapiki piyotachari nijaatinkaki, ititanakiro itharatiki. Yairikakiro iwaraka-thati, ijatas-i-tanakiri Kinawai-taniri.

⁴¹ Nosikaka irirori Kinawai-taniri imonthai-yaari David. Iriitaki jiwatatsi impiratani.

⁴² Ikanta yaminaki Kinawai-taniri iñaatziiri ipokaki David, ithainka-wakiri. Tima awankari

* ^{17:38} asiro kitirita-tsiri = bronce

ikanta iñaakiri, kiraa-poro ikantaka, kamiithaan-nikitaki.

⁴³ Ari ipairyaa-nakiri Kinawai-taniri iwawaniroti, ikamaari-tanakiri David, ikantawakiri: “¿Naakama otsitzi pamasi-tantanari inchaki?”

⁴⁴ Aikiro ikantana-kitzii Kinawai-taniri: “¡Pimpoki. Iroñaaka iyaami tziso, aajatzi katsikaniri antami-wiri!”

⁴⁵ Yakanaki David, ikantziri: “Pamasi-takina awiroka piwisa-minto, pichakopiti aajatzi pithatzinka-minto. Irooma naaka nopoki nawintaari Pawa Ñaapirori, owayiri-takaariri Israel-iiti. Pithainka-piintakiri.

⁴⁶ Tima isinitakimi iroñaaka Pawa noitsinampaimi, aritaki nowisakimi. Tima maaroni piwayiriti ari iwajyaari tziso, iwajyaari aajatzi katsikaniri antami-wiri. Aritaki iyotaki maaroni nampitarori kipatsiki tzimatsi Iwawani Israel-iiti.

⁴⁷ Ari iyoti ikaratzi piyotain-chari aka ti apatziro iwawisaa-kotantaro Pawa chakopi, wisamintotsi. Tima iroka owayiri-taantsi irasi Pawa onatzii, iriitaki sinitakimiri awirokaiti nowamaimi.”

⁴⁸ Ari isiyapaaka Kinawai-taniri, ipokasi-tziri David. Ti itsinampa-tanaki David, ijatzitanaka irirori impiyatyaari.

⁴⁹ Ipampitanaki itharatiki David, yaanaki imapikiti, iwaraka-thatakiri, iposakiri ipankainaki Kinawai-taniri. Tyaanaki, naryappaaka kipatsiki, irojatzi owikapaaka mapiki ipankainaki.

⁵⁰ Ari ikantakirori David yiitsinampaantakariri Kinawai-taniri. Apatziro yaanaki

iwaraka-thati aajatzi imapikit, iwamaakiri. Ti ontzimi-mowityaari irirori David iwisa-minto.

⁵¹ Isiyasi-tapaakari David okaakiini Kinawai-taniri. Inosiki-tapaakiri iwisa-minto, iwisakiri iitoki.

Ikanta iñaakowintakiri Kinawai-taniriiti iwamaitakiri iriipirori iwayiriti, siyajii-tanaka.

⁵² Ipatzimariki iwanakiri Judá-iti imatzitanakaro aajatzi pasini-payi Israel-iti, ikaimakotanakiri sintsii. Ipatzima-jiita-nakiri irojatzi otaapiiki. Iwamaaki oshiki iwayiriti Kinawai-taniriiti, yitanakaro nampitsiki Apitatakowiniki irojatzi yariitan-takari Închatonaariki aajatzi Thokairosaariki.

18

Owatsimaanakiri Saúl owanthaani tsinanipayi

⁵ Tima inthonkiro David ijayitziro tsikarika ityaantziri Saúl, ti impiyatha-waityaa. Irootaki intant-tanakari Saúl ijiwatiri iwayiriti-payi. Tima oshiki onimotakiri iwayiriti aajatzi inampiri-payi Saúl.

⁶ Ikanta ipiyajaro owayiri-payi iwamaantakariri David Kinawai-taniri, osiyasi-tawajari kooya-payi poñaayi-tainchari inampiki-payi Israel-iti. Owithata-waari pinkathari Saúl, kimosiri opanthaa-jiitanaki, tharowinta otziron-kajiita amashai-jiitzi. poimainka ikantanaka othatani-payi.

⁷ Iroka okantzi owanthaani kooya-payi: Iwamaaki Saúl oshiki akisanaintani,

Iriima David, iwamaakiri irirori oshiki-piro-tatsiri.*

⁸ Irootaki owatsimaa-nakiriri Saúl ikimakiro panthaantsi. Ikantanaki irirori: “Tima ikantaitaki, iwamaakiri David oshiki-piro-tatsiri. Irooma naaka nowamaa-matsitaki oshiki. ¡Apatziro kapichiini iwinkatharititakyaaarimi David!”

⁹ Aripaiti ikatsima-kyawai-tanakiri Saúl yoka David.

¹⁰ Okanta pasini kitaitiri, ikantakaakaro Pawa ikamaari-siriti Saúl tima sinkiwintaka iwinkathari-pankotiki. Pokaki David ipiyompi-wintziri ikimita-piintziro apatha-kiroini. Yairikakiro irirori Saúl iwisa-minto.

¹¹ Yaanakiro Saúl iwisa-minto, inintzi iyontaa-kotirimi David tanto-tsiki, apiti-satzi ikominkakiro David wisa-mintotsi.

¹² Oshiki itharowan-takari Saúl yoka David, tima inisironkatani inatzii Pawa. Iriima Saúl yooka-nakiri irirori Pawa.

¹³ Irootaki yokanta-kariri Saúl yoka David, ityaantakiri ijiwatiri oshiki iwayiriti. Iriitaki piyapiya-tachani iwayiri-tantyaa. †

¹⁴ Iriitaki Pawa tsipata-kariri David, tima okaratzi yantayi-tziri kamiitha okantaka.

¹⁵ Irootaki ipinkan-tanakariri Saúl yoka David, tima iñaakiri kamiitha okanta yantayi-tziri.

¹⁶ Tima oshiki itakojii-takari David maaroni Judá-iti aajatzi ikimitaakiri pasini-payi Israel-iiti, iriitaki jiwatakiriri tsika-rika ikinayitzi iwayirita.

* **18:7** oshiki = 1000 atziri; oshiki-piro-tatsiri = 10,000 atziri.

† **18:13** oshiki iwayiriti = 1,000 soldados

19

Iwamaitirim David

¹ Ari ikinkitha-waita-kaakiri Saúl itomi aajatzi maaroni impiratani, ikantakiri itomi: “¡Jonatán! Nonintzi piwamairi David.” Iro kantacha Jonatán, oshiki itakotakari David.

² Ikamantakiri David, ikantziri: “Inintatzii iwamaimi asitanari. Paamaiyaari onkitaititamanaji, pijati pamini tsika pimañaa.

³ Ari nojataki naaka nontsipa-tyaari asitanari tsika-rika pisai kaki. Ari nonkanta-kowintakimi, nonkimiri tsika-rika inkanti. Aritaki nonkaman-takimiro onkarati inkantinari.

⁴ Ikinkitha-waita-kaakiri Jonatán iriri, ikantako-wintakiri David. Ikantziri: “¡Pinkatharí! Ti onkamiithati piwaaripirotiri pimpiratani David. Tikatsi inkantimi irirori, yanta-piinta-kimiro kamiitha-tatsiri.

⁵ Tima isinitakiro yañaan-tari imatanta-kariri iwamairi Kinawai-taniri. Ari ikinakairori Pawa ikisawintari maaroni ashininka Israel-iiti. Piñaakiro awiroka antaro pikimo-siri-tanaki. ¿Paitama pinkaaripiro-tantyaari pimaimanitiri kaari tzimatsini ikinakaa-sitani? Tikatsi yanti irirori.”

⁶ Ikanta ikimaki Saúl ikantakiriri Jonatán, ikantanaki: “¡Omapiro-tatyaa nonkantimiri, tima añaatsi Awawani. Airo ikami David!”

⁷ Ari ikaimajiri Jonatán yoka David, ikantanakiri okaratzi ikinkitha-waita-kaakiriri iriri. Irrijatzi Jonatán aanajiriri isaiki iriri, saikapaji David ikimita-piintziro pairani.

⁸ Ari apiitanaja owayiri-taantsi. Jataki David iwayiritari Kinawai-taniriiti, yiitsinampaakiri. Imapiro-takiri imisiyakiri.

⁹ Ari ikantakaa-najaro Pawa ikamaari-siriti Saúl. Tima saikaki iwankoki yairikakiro iwisa-minto, ikima-mintha-tziri David ipiyompi-waitzi.

¹⁰ Ari yapiiwi-takaro Saúl inintzi iyontaa-kotirimi David tanto-tsiki. Ikominka-najiro David iwisa-minto Saúl, oshitaa-sitapaaka tanto-tsiki. Ti ishintanaki David, siyaka tsitini-paiti.

¹¹ Irootaki ityaantan-takari Saúl iwayiriti, ikan-takiri: “Pijati paminiri David anta iwankoki. Tima onkitaitita-manaji piwamairi.” Iro kantacha, okimaki iina David paitachari Mical, oka-mantakiri, okantziri: “Airorika pisiya iroñaaka tsitiniri, onkitaitita-manaji iwamaitimi.”

¹² Aaki Mical siwitha, iro owayiita-kotan-takariri intakiroini David, siyaka.

21

Isiyaka David

¹ Ikanta David jataki nampitsiki Omitzithai-toni iñiiri Ompira-tasorintsitaari paitachari Ahimelec. Imapokakiri isitowa-sitakiri iwankoki, ikantawakiri Ompira-tasorintsitaari: “Tikatsi pintsipatyaa pipoki, ¿ipaitama pipokantari apaniroini?”

² Ari yakanakiri David yoka Ahimelec, ikantziri: “Iriira pinkathari otyaantanari, ikantakina: ‘Ti noninti iyoiti opaita notyaantantamiri, opaita nokantzimiri.’ Irootaki

nokaima-kaantan-takari yokaiti atziri tsika anta noñiiri.

³ *¿Ipaitama pimpawa-kinari? Nonintzi noyaa.” **

⁴ Ikantzi Ompira-tasorintsitaari: “Tikatsi nowariti, apatziro otzimi yatantaitari tasorintsita-tsiri anta Tasorintsi-thaantiki. Ari nompakimi piyaaro, tirika imaantyaaro kooya ikaratzi pitsipa-yitakari.”

⁵ Ikantzi David: “Chapinkitaki ti noñaajiro kooya. Kaarira opitsintaari yokaiti notsipatakari. Tima ti noñaanakiro notsipatari-payi nopokayita-nakira nokina-kina-yitaki, owatsipiro iroñaaka aka ti noñaajiro nompitsintaa-riti.”

⁶ Ipakiri yatantaitani Ompira-tasorintsitaari yasitakai-tariri Pawa. Irootaki iroka yatantaitani yaitairi minkontsitaaniki Tasorintsi-thaantiki, onkini iwaiti owakirari saawata-tsiri.

28

Saúl aajatzi ñaawyataniro

³ Aritaki kamaki Samuel. Oshiki iwasiri-takotakari maaroni ishininka-payi. Ikitatakiri Tonkaironiitoniki inampiitiki Israel-iiti. Aritaki imisitowakiri irirori Saúl maaroni antyawiyari-payi, aajatzi ñaawyatan-taniri-payi.

⁴ Ikanta yapatojiitaka Kinawai-taniriiti, pokajiitaki iwanko-thaanti-yitaka Apimakoryaariniki. Iriima Saúl yapatotakiri maaroni ishininka-payi irirori, iwanko-thaanti-yitaka Jaaniya-piyontoniki.

* **21:3** noyaa = [5 panes]

5 Ikanta iñaakiro iwanko-thaanti-payi Kinawai-taniriiti, antaro oimiraa-siri-tanakiri, ayimatakiri itharonka.

6 Ari yamanawi-tanaka Saúl, titzimaita yakiri Pawa, ti imisimpyaa-najiri aajatzi. Ti oyotakaanajiri mapiki poriryaari aajatzi Kamantantzinkari-payi, ti yakiri. *

7 Irootaki ikantan-takariri Saúl impiratani, ikantziri: "Pijati, paminaiti ñaawyatan-taniro, irotaki nojatasiti nosampitiro." Yakanakiri impiratani, ikantziri: "Tzimatsi ñaawyatan-taniro anta Chariñaariki."

8 Ikithaa-tanaka Saúl pasini iithaari, airo iyotantitari, itsipata-nakari pasini apiti ishininka, jatanaki tsitiniriki iñiilo kooya. Ikantapaakiro: "¡Ayomparó! Awiroka nopalasitzi piñaawytayaana. Nonintzi pinkaima-siritiri nonkantimiri naaka."

9 Akanakiri kooya, okantziri: "Piyotzi awiroka opaita yantakiri Saúl aka. Tima ithonka ipyaakaa-sitakari yotantaniri-payi aajatzi ñaawyatan-taniri. ¿Irooma pikoshikan-tanari pinintzi iwamaitina aajatzi naaka?"

10 Ikantanakiro Saúl: "¡Omapiro-tatyaa nonkantimiri! Tikatsi kowiinkari awishimotimini." †

11 Nintanaki kooya okantziri: "¿Paitama pinintziri nonkaima-siri-timiri impoki?" Ikantzi Saúl: "Nonintzi pinkaiminari jiwarini Samuel."

12 Oñaatziiri kooya kaminkarini Samuel, antaroiti okaimanaki. Okantanakiri Saúl:

* **28:6** mapiki poriryaari = Urim † **28:10** ¡Omapiro-tatyaa nonkantimiri! = ¡Tima añaatsi Pawa!

¹³ “¿Paitama pamatawi-tantanari? Saúl pinatzii awiroka.” Ikantanakiro irirori: “Airo pitharowantari. ¿Paitama piñaakiri?” Okantzi iroori: “Noñaakiri siritsi isitowa-paakiro kipatsiki.”

¹⁴ Ikantzi Saúl: “¿Tsika ikantawaitaka?” Okantzi iroori: “Antyasisipari inatzii, ikithaataro yapitisamaatari.” Ari iyotanaki Saúl irititaki jiwarini Samuel, ityirowanaka ipinkathantanakiri, yoiyootanaka.

¹⁵ Ari iñaawai-tanaki kaminkarini Samuel, ikantziri: “¡Saúl! ¿Paita piñaasirinkan-tanari pikaima-kaantana?” Ikantzi Saúl: “Tima antaaro okantzimo-siri-takana, tima oshiki iwayiri-mintha-takana Kinawai-taniriiti. Yookanakina Pawa, ti yakajina nokowako-witari, ti imisimpyina aajatzi. Nokanta-witari Kamantan-tzinkari, tikatsi akinani. Irootaki nokaima-kaantan-tamiri awiroka pinkantina paita-rika nantiri.”

¹⁶ Ikantzi jiwarini Samuel: “¿Paitama pisampitantanari naaka? Aritaki yooka-nakimi Pawa, kisaniinta iwanakimi.

¹⁷ Imatakimi Pawa okaratzi ikamanta-kinari naaka tsika inkantimi. Yookakaa-jimiro pipinkathariwita, ipinkathari-takaajiri David, pitsipa-minthatani.

¹⁸ Tima ti pinkimisantiri awiroka Pawa ikantawi-takamiri, ti pimonkaratiro papirotiri Otinkanaawini-satzi. Irootaki piñaantarori awiroka okaratzi awishimo-tzimiri iroñaaka.

¹⁹ Inintaki Pawa inthonkanti Kinawai-taniriiti. Iwamaajimi awiroka intsipataimiri pishininkapayi. Ari pintsipta-tajyaana naaka onkitaititamanaji, aajatzi pitomi-payi. Tima isinitakiri

Pawa Kinawai-taniriiti yiitsinampairi iwayiriti ashininka Israel-iiti.”

20 Antaro itharowanaki Saúl, ikimakiri jiwarini Samuel. Ithonka isipita-waitanaki, tyaanaki osaawiki, naryaa-tawato-tapaaka. Tima ti iwajyaa, maakotaki aparoni kitaitiri aajatzi aparoni tsitiniri.

21 Okanta oñaakiri kooya itharowanaki Saúl, opokasi-takiri, okantziri: “¡Pinkathari! Nokimisanta-kimiro okaratzi pikowako-takinari, nosiniwintakami naaka,

22 ontzimatyii pinkimisantina awiroka. Non-intzi namimi piyawakaari kapichiini, onkini pisintsitaji, pijatan-tajyaari.”

23 Ti inintawityaa iyaa Saúl, ikantzi: “Ti non-inti noyaa.” Ari osintsiwintziri kooya aajatzi impiratani-payi iyaa. Irojatzi inintan-tanakari. Piriintanaka, thointaka imaapiintaitzi.

24 Owamaaki kooya wathantzi opira, otasitaki yatantaitari. ‡

25 Aanakiniri Saúl iwawakya. Ari ikaratzi yakyoo-takiri impiratani-payi. Ikanta ithonka-kiro iwajiitaka, jaitijiitaji tsitini-paiti.

31

Ikamai Saúl aajatzi itomi-payi

1 Ikanta Kinawai-taniriiti, iwayiri-minthatakari Israel-iiti. Ari isiyanaka Israel-iiti iñaakiro oshiki ishininka iwamaitaki otzisiki Jaaniyapiroitoniki.

‡ **28:24** yatantaitari = pan kaari siñatsini

² Ipatzima-tanakiri Kinawai-taniriiti yoka Saúl aajatzi itomi-payi. Ari iwai-takiri Jonatán, Abinadab aajatzi Malquisúa itomi-payi Saúl.

³ Ari yapathawintai-tanakari Saúl imanaitziri, ikintaitakiri. Oshiki itharokan-taitakari.

⁴ Ikantanakiri iwayiriti inampiritari Saúl: “Pinosikiro piwisa-minto, pinthatzinkantyaanaro. Ti noninti iwisan-tyaanaro irasi kaari-piro-siriri-payi, ti noninti inthainka-mawaitina.” Titzimaita ininti iwayiriti inampiritari, tima oshiki itharowakan-takari aajatzi irirori. Yaakiro Saúl iwisa-minto irirori, isataakaro. *

⁵ Ikanta owayiri inampiritari iñaakiri kamaki Saúl, isataanakaro irirori iwisa-minto. Ari itsipatakari ikamaki.

⁶ Ari okanta ikamantajari irirori Saúl, tima ari ikaratairi mawa itomi, inampiri, aajatzi maaroni iwayiriti-payi.

* **31:4** kaari-piro-siriri-payi = kaari totamisi-taani-tachani

**Ashéninka Perené
Ashéninka Perené: Ashéninka Perené (New
Testament+)**

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ashéninka Perené)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

4937822c-7fbb-5a7c-989d-ccf71fe482a2